

ETNOĞRAFİK NİTELİKLİ TAŞINIR KÜLTÜR VARLIKLARI HAKKINDA YÖNETMELİK

Kültür ve Turizm Bakanlığından:

Yayımlandığı Resmî Gazete Tarihi: 03/05/1988

Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı: 19803

BİRİNCİ BÖLÜM: Amaç, Kısaltma ve Tanımlar

Amaç ve Kapsam

Madde 1- Amaç, Etnoğrafik nitelikteki taşınır kültür ve tabiat varlıklarının alımı, satımı, ait olacağı devirleri, diğer nitelikleri, tescilleri, yurtdışına çıkarılmaları ve yurda getirilmeleri ile ilgili kuralları göstermektir.

Kısaltma ve Tanımlar

Madde 2- Bu Yönetmelikte geçen:

- Bakanlık; Kültür ve Turizm Bakanlığını,
- Etnoğrafik nitelikteki kültür varlıkları; Halkın sosyal hayatını yansıtan insan yapısı araç ve gereçler dahil bilim, din ve mihaniki sanatlarla ilgili taşınır varlıklarını,
- İhtisas elemanı; Arkeoloji, etnoloji, sanat tarihi gibi bilim dallarında öğrenim görmüş kişileri,
- Tescil; Etnoğrafik nitelikteki korunması gerekli taşınır kültür varlıklarından müzelere alınanların müze envanter defterine kaydedilmesini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM: Etnoğrafik Eserlerin Alımı, Satımı, Devri, Yurtdışından Getirilmeleri ve Yurtdışına Çıkarılmaları

Yurtiçinde Alımı, Satımı ve Devri Serbest Olan Etnoğrafik Nitelikteki Kültür Varlıkları

Madde 3- Müze koleksiyonlarını tamamlayıcı nitelikte olmayan ve belge değeri taşımayan etnoğrafik nitelikteki kültür varlıkları ile Abdülmecit, Abdülaziz, V. Murat, II. Abdülhamit, V. Mehmet Reşat ve Vahidettin'e ait ve aynı çağdaki sikkelerin yurtiçinde alımı, satımı ve devri serbest olup ayrıca tescile tabi değildirler.

Değerlendirilmek üzere müzelere başvurulması halinde;

- Müzeye alınmayan etnoğrafik nitelikteki taşınır kültür varlıkları, yurtiçinde alımının, satımının ve devrinin serbest olduğunu gösterir bir belge ile maliklerine iade edilir. Belgenin bir örneği ilgili müzede bulundurulur.
- Müzeye alınması uygun görülenler malikinin belirlenen değer tekdirine razı olması halinde, müze tarafından satın alınırlar.

Değer takdirine razı olunmaması halinde, yurtdışına çıkarılamayacağını gösterir bir belge ile maliklerine iade edilir. Belgenin bir örneği ilgili müzede bulundurulur.

Etnoğrafik nitelikteki kültür varlıklarının bir grubunu teşkil eden yazma ve tezhipli kitaplar Bakanlığa bağlı kütüphanelerce de usulüne uygun olarak alınabilir.

Yurtdışına Çıkarılamayacak Etnoğrafik Nitelikteki Kültür Varlıkları

Madde 4- Jeolojik, tarih öncesi ve tarihi devirlere ait olup; Jeoloji, antropoloji, prehistorya, arkeoloji ve sanat tarihi açılarından belge değeri taşıyan ve ait oldukları dönemin sosyal, kültürel, teknik ve ilmi özellikleri ile seviyesini yansıtan her türlü taşınır kültür varlıkları ile Osmanlı İmparatorluğu Dönemi sonuna kadar olan Türk Milletinin gelenek ve göreneklerini, dini inançlarını sembolize eden, nadir olan, müze koleksiyonlarını tamamlayıcı nitelikte bulunan, belge değeri taşıyan Etnoğrafik nitelikteki kültür varlıkları ile Milli Mücadeleye, Türk Cumhuriyeti Tarihine ve Atatürk'e ait korunması gerekli taşınır kültür varlıkları, yurtdışına çıkarılamaz.

Yurtdışına Çıkarılacak Etnoğrafik Nitelikteki Kültür Varlıkları

Madde 5- 4'üncü madde kapsamı dışında kalan etnoğrafik nitelikteki taşınır kültür varlıkları yurtdışına çıkarılabilir.

Yurtdışına çıkarılmak istenenlerin kontrolü Bakanlığa bağlı müzelerce yapılır.

Müzelerin kontrolünden geçmeyen her türlü taşınır kültür varlığının değerlendirilmesi için, Bakanlık ihtiyaç duyduğunda, Bakanlığa bağlı müzelerden arkeoloji, etnoloji, sanat tarihi gibi bilim dallarında öğrenim görmüş ihtisas elemanlarını ihtiyaç duyulan gümrük kapılarında görevlendirebilir.

Yapılan kontrol sonunda yurtdışına çıkmasında sakınca görülenler, değerlendirmeleri yurtiçinde yapılmak şartıyla maliklerine iade edilirler.

Bu ihtisas elemanlarının görev yapacakları gümrük kapıları ve çalışma şartları Bakanlık ile Maliye ve Gümrük Bakanlığı arasında yapılacak bir protokolle belirlenir.

Etnoğrafik Nitelikteki Kültür Varlıklarının Yurda Sokulması

Madde 6- Yurtdışından taşınır kültür ve tabiat varlığı getirmek serbesttir. Bu kültür varlıklarını getirenler, bunların her birinin niteliklerini (adı, cinsi, ölçüsü vs) belirten fotoğraflı envanter listesini yurda girişlerinde beyan etmek ve bu listenin bir nüshasını ilgili müzelere vermek zorundadır.

Müzayede amacıyla getirilen kültür varlıkları için müzayedenin yapılacağı yerdeki Müze Müdürlüğüne müzayede tarihinden en az bir ay önce başvurulur.

Yurtdışından getirilen taşınır kültür varlıklarından müze koleksiyonlarını tamamlayıcı nitelikte görülenlerin satın alma hakkı öncelikle ilgili müzelere aittir. Müzelerce satın alınamayanların satışı yapılabilir.

Yurtdışından getirilen taşınır kültür varlıklarının değerlerini takdir etmek üzere Değerlendirme Komisyonları kurulur.

Değerlendirme Komisyonları; ilgili müzeden iki ihtisas elemanı, üniversitelerin ilgili bölümlerinden seçilecek iki temsilci ile taşınır kültür varlığı ticareti yapanlar adına katılacak bir temsilciden teşekkül eder.

Yurtdışından getirilen taşınır kültür varlıklarından yurtiçinde satışı yapılanlara dair belge ilgili müzeye verilir. Yurda giriş sırasında yapılan envanter listesinden çıkarılır. Envanter listesinde bulunan, ancak satışı yapılamayanların yurtdışına çıkarılması serbesttir.

Yurtiçinde derlenen etnoğrafik nitelikteki taşınır kültür varlıklarının satışının yapılacağı müzayedelerde kültür varlıklarının kontrolü, ilgili müze müdürlüğüne yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: Yürürlük ve Yürütme

Yürürlük

Madde 7- 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 3386 sayılı Kanunla değişik 24'üncü maddesine dayalı olarak çıkarılan bu yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 8- Bu yönetmelik hükümlerini Kültür ve Turizm Bakanı yürütür.